Nieuwe Naamlijst van Nederlandsche Jassidae

door

H. C. Blöte.

Sedert het verschijnen van den „Catalogus der in Nederland voorkomende Hemiptera" door Mr. A. J. F. Fokker (1883—'91) werden er geen samenvattende naamlijsten over onze wantsen en cicaden gepubliceerd.

Wel zijn er, na dien tijd, een groot aantal afzonderlijke opgaven in de tijdschriften vermeld, terwijl tevens enkele soorten, die vroeger door Snellen van Vollenhoven waren vermeld, niet in den Catalogus van Fokker waren opgenomen. Bovendien zijn er sinds 1891 zeer ingrijpende veranderingen in de nomenclatuur noodzakelijk geworden.

Bij de bewerking der Jassidae in „De Fauna van Nederland" had ik echter geen gelegenheid aanvullende en critische opmerkingen betreffende de bestaande faunistische opgaven en de nomenclatuur te publiceeren, tengevolge waarvan een hiaat zou ontstaan tusschen deze faunistische gegevens en de opgaven in de Fauna. Dit hiaat te overbruggen en tevens de Jassiden-faunistiek weer meer op de hoogte van dezen tijd te brengen, is de bedoeling dezer naamlijst.

Door de hulpvaardigheid van vele Nederlandsche entomologen was ik in de gelegenheid vrijwel al het inlandsche materiaal, met uitzondering van het door Mr. Fokker bewerkte, persoonlijk te onderzoeken. Vooral de collectie van Dr. D. Mac Gillavry bevatte vele belangrijke objecten. Tevens heb ik ook nu weer dankbaar gebruik gemaakt van de toestemming van Prof. Dr. E. D. van Oort en van den heer R. van Eecke tot het nazien der collectie van het Rijksmuseum; over het resultaat hiervan publiceerde ik onlangs een en ander in de „Zoölogische Mededeelingen".

Aan de eigenlijke naamlijst zal ik thans een naar ik hoop volledige opgave der faunistische literatuur laten voorafgaan, met de opstelling waarvan Dr. MAC GILLAVRY mij in hooge mate is behulpzaam geweest. De achter de meeste titels vermelde, **vet** gedrukte, afkortingen heb ik in de naamlijst gebruikt bij de literatuuropgave onder iedere soort.

Omtrent de opgaven van SNELLEN VAN VOLLENHOVEN heb ik in deze naamlijst geen mededeelingen gedaan, aangezien ik daarvoor geheel kan verwijzen naar mijn publicatie: „De Nederlandsche Jassidae uit het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie".

Alle publicaties over Hemiptera, die zijn verschenen tusschen 1853 en 1880, beschouw ik middellijk of direct als van SNELLEN VAN VOLLENHOVEN afkomstig; slechts heb ik, terwille van de overzichtelijkheid, bij de door hem onder juisten naam in een dier publicaties vermelde soorten, deze vermelding aangeduid door de toevoeging „S. v. V." onder de literatuuropgave.

1825. J. A. BENNET en G. v. OLIVIER, Naamlijst van Nederlandsche Insecten. (Natuurkundige Verhandelingen v. d. Holl. Mij. v. Wetenschappen; T. XIV). **(B. & O.)**.

1826. N. ANSLIJN, Lijst van Insecten, meest in de Omtrek van Haarlem gevonden. (Natuurkundige Verhandelingen v. d. Holl. Mij. v. Wetenschappen; T. XV). **(Anslijn. I)**.

1827. N. ANSLIJN, Lijst van Insecten, meest in de Omtrek van Haarlem gevonden. (Natuurkundige Verhandelingen v. d. Holl. Mij. v. Wetenschappen; T. XVI). **(Anslijn. II)**.

1853. Dr. J. A. HERKLOTS, Bouwstoffen voor eene Fauna van Nederland; T. I.

1858. G. A. SIX, Eene Entomologische Wandeling in Augustus in de Omstreken van Driebergen. (Tijdschr. v. Ent. T. I).

1862. Mr. H. W. DE GRAAF, G. A. SIX en Mr. S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN, Tweede Naamlijst van Inlandsche Hemiptera. (Tijdschr. v. Ent. T. V).

1870. Mr. S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN, De gelede Dieren. (Nat. Hist. v. Nederl. T. I).

1873. J. RITSEMA-BOS, Bijdrage tot de Kennis v. d. Entomologische Fauna der Noordzee-eilanden. (Tijdschr. v. Ent. T. XVI).

1876. Verslag van de 30e Zomervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

1877. Verslag van de 31e Zomervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

1878. Verslag van de 32e Zomervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

Verslag van de 11e Wintervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

1879. Verslag van de 33e Zomervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

1880. Verslag van de 34e Zomervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

1882. Mr. A. H. MAURISSEN, Lijst van Insecten in Limburg en niet in andere Provinciën van Nederland waargenomen. (Versl. v. d. 36e Zomerverg. d. Nederl. Entom. Ver.). **(Mauriss. Ins. Limb.)**.

1891. Mr. A. J. F. FOKKER, Catalogus der in Nederland voorkomende Hemiptera. 5e deel; Hemiptera Homoptera. (Tijdschr. v. Ent. T. XXXIV). **(F.)**.

1900. Mr. A. J. F. FOKKER, Catalogus der in Nederland voorkomende Hemiptera. 6e deel; Addenda. (Tijdschr. v. Ent. T. XLII). **(F. Add.)**.

Mr. A. J. F. FOKKER, Bijdrage tot de Kennis der Fauna van het Eiland Texel. (Tijdschr. v. Ent. T. XLII). **(Texel)**.

Dr. J. TH. OUDEMANS, De Nederlandsche Insecten. **(Oud Nederl. Ins.)**.

1905. C. J. H. BIERMAN, Cicadologische Aanteekeningen; I. (Ent. Ber. T. II). **(Bm. I)**.

1906. C. J. H. BIERMAN, Cicadologische Aanteekeningen; II. (Ent. Ber. T. II). **(Bm. II)**.

C. J. H. BIERMAN, Cicadologische Aanteekeningen; III. (Ent. Ber. T. II). **(Bem. III)**.

1907. C. J. H. BIERMAN. Cicadologische Aanteekeningen; IV. (Ent. Ber. T. II). **(Bm. IV)**.

1907. C. J. H. BIERMAN, Cicadologische Aanteekeningen; V. (Ent. Ber. T. II). **(Bm. V).**
1908. Verslag van de 41ᵉ Wintervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging. **(Verslag 41ᵉ Winterverg.).**
1910. Dr. D. MAC GILLAVRY, Aanteekeningen over Rhynchota Homoptera; I. (Ent. Ber. T. III). **(M. G. I.).**
1912. M. P. E. LICENT, Thèses. Recherches d'anatamie et de physiologie compareés sur le tube digestif des Homoptères supérieurs. (Dissertatie). **(Licent. Thèses.).**
1914. Dr. D. MAC. GILLAVRY, De Entomologische Fauna van het Eiland Teschelling, voor zoover zij tot nu toe bekend is. (Tijdschr. v. Ent. T. LVII). **(Tersch.).**
1918. Mr. D. L. UYTTENBOOGAART, Verslag van het Biologische Onderzoek van de Maas en hare Oevers. — Entomologisch Onderzoek. (Jaarboek 1918 v. h. Natuurhist. Genootsch. in Limburg). **(Maasonderz.).**
1919. H. S(CHMITZ, S. J.), Limbugrsche entomologische Vondsten in 1919. (Maandblad uitgegeven door het Nat.-Hist Genootsch. in Limburg; 8ᵉ Jaarg. No. 5—12).
1920. Dr. D. MAC GILLAVRY, Cicaden. (Maandblad uitgegeven door het Nat.-Hist. Genootschap in Limburg; 9ᵉ Jaarg. No. 2). **(M. G. Cicaden).**
1922. Verslag van de 55ᵉ Wintervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging. **(Verslag 55ᵉ Winterverg.).**
Dr. D. MAC GILLAVRY, Aanteekeningen over Rhynchota Homoptera; II. (Ent. Ber. T. VI). **(M. G. II).**
1924. Dr. D. MAC GILLAVRY, Aanvulling van eenige vroegere Diagnosen. (Ent. Ber. T. VI. **(M. G. Aanv. Diagn.).**
Prof. J. VAN BAREN, De Bodem van Nederland. (Alleen Eupteryx pictilis (STåL)).
1925. Dr. D. MAC GILLAVRY, Aanteekeningen over Rhynchota Homoptera; III. (Ent. Ber. T. VI). **(M. G. III).**
1926. Dr. A. RECLAIRE, Korte Mededeeling van eenige op Terschelling waargenomen Kevers, Wantsen en Mieren. (Ent. Ber. T. VII). **(Recl. Tersch.).**
H. C. BLÖTE, Meijendel-Onderzoek; Wantsen, Cicaden en Bladvlooien. (De Levende Natuur). **(B. Meijend.).**

1926. Verslag van de 81e Zomervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging. **(Versl. 81e Zomerverg.).**
H. C. BLÖTE, Eenige voor de Fauna nieuwe Hemiptera uit Meijendel. (Ent. Ber. T. VII). **(B. Nieuwe Hemipt.).**
1927. H. C. BLÖTE, De Nederlandsche Jassidae uit het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie. (Zoölogische Mededeelingen 's Rijks Mus. v. Nat. Hist. T. X). **(B. Jass. R. M.).**
H. C. BLÖTE, Een nieuwe Cicade uit Nederland. (Ent. Ber. T. VII). **(B. Nieuwe Cicade).**

Met de opgaven van „Holland" in B. OSHANIN's „Verzeichnis der palaearktischen Hemipteren" heb ik geen rekening gehouden, daar deze wel allen aan de Nederlandsche faunistische literatuur ontleend zullen zijn; hetzelfde geldt van enkele andere werken, zooals bijvoorbeeld de Nederlandsche bewerking van BREHM's „Tierleben".

In de naamlijst is tevens onder elke soort vermeld onder welke namen zij vroeger is gepubliceerd, indien deze namen afwijken van de in deze lijst gebruikte. Is alleen een geslachtsnaam vermeld, dan beduidt dit dat de soort thans in een ander genus is geplaatst. De vermelde namen zijn ten deele synonymen, ten deele echter het gevolg van het feit, dat mij bleek, dat de determinatie der vermelde soorten onjuist was geweest.

Een ? voor den naam van een soort beteekent dat ik geen enkel inlandsch exemplaar van die soort zag; een ? achter een soortnaam beteekent dat ik van de determinatie niet volkomen zeker ben; een ? voor een der literatuuropgaven tenslotte beduidt dat ik de juistheid dezer opgave meen te moeten betwijfelen.

Tenslotte nog enkele opmerkingen van algemeen systematischen aard. Daar een naamlijst van soorten uit een beperkt gebied mij minder geschikt leek tot het publiceeren van wijzigingen in het systeem, meende ik mij bij deze opstelling het best te kunnen houden aan het systeem zooals dit door HANDLIRSCH is gepubliceerd in SCHRÖDER's „Handbuch der Entomologie". Slechts enkele opmerkingen wil ik hier laten voorafgaan.

De verdeeling der Jassinae in Jassini en Aphrodini is m. i.

op geen enkele wijze bevredigend door te voeren. De meest karakteristieke Aphrodini (*Eupelix, Aphrodes*) zijn door genera als *Strongylocephalus* en *Rhytistylus* met de Jassini verbonden; het genus *Paramesus* is m.i. nader verwant met *Paralimnus* en *Deltocephalus*, dan met de overige Aphrodini, terwijl ik mij, wat betreft de plaats van het genus *Errhomenellus* meen te moeten aansluiten aan de opvatting van HAUPT, dat dit genus verwant zou zijn aan *Euacanthus*, dus zou behooren tot de Subf. Gyponinae, Trib. Tettigoniellini.

Voorts lijkt het mij niet gemotiveerd het genus *Chlorita* van *Empoasca* te scheiden, in dit opzicht sluit ik mij dus aan bij de opvatting van GILLETTE, VAN DUZEE en MAC ATEE.

Voor enkele opmerkingen omtrent andere soorten, zie men voorts in de naamlijst zelf.

Het aantal uit ons land vermelde soorten der familie Jassidae bedraagt thans 161; het totale aantal onzer Homoptera 459, n.l. 221 *Cicadariae*, 31 *Psyllides*, 3 *Aleurodides*, 166 *Aphidoidea* en 38 *Coccides*.

JASSINAE.

Jassini.

Balcutha punctata (THBG.).
Bm. IV. (*Gnathodus*).
Var. *confluens* REY.
impunctata REY.

Cicadula cyane (BOH.).
Versl. 55[e] Winterverg. (*Cicadula cyanae* (BOH.)). — M. G. II. (*Cicadula cyanae* (BOH.)).

Cicadula fasciifrons (STåL) *warioni* LETH.
Bm. II.
Daar de Amerikaansche *C. fasciifrons* (STåL) volgens de beschrijving eenigszins afwijkt van de Europeesche vorm, lijkt het mij beter deze vormen als geografische subspecies te beschouwen en dus voor onze exemplaren de naam *warioni* LETH. te behouden.

Cicadula sexnotata (FALL.).
F. (Ook als *Cicadula diminuta* LETH.). — Bm. I. — Tersch. — B. Jass. R. M.
Var. *devastans* GUÉR. (= *diminuta* LETH.).

De var. *binotata* Rey behoort wellicht tot de vorige soort.

Cicadula punctifrons (Fall.).
F. — Bm. III. — Tersch. — B. Meijend. — Maasonderz.
Var. *repleta* Fieb.
addita Rey.

Cicadula variata (Fall.).
M. G. II.

Cicadula septemnotata (Fall.).
F. Add. — M. G. I.

Grypotes puncticollis (H.-S.).
S. v. V. — F. (*Grypotes pinetellus* (Boh.)). — Bm. I. (*Grypotes pinetellus* (Boh.)). — B. Meijend. (*Grypotes pinetellus* (Boh.)). — B. Jass. R. M.

Grypotes fallax (Kb.).
Faun. nov. spec. (Zie opmerking bij *Deltocephalus striatus* (L.)).

? *Thamnotettix fenetratus* (H.-S.).
S. v. V. — B. Jass. R. M.

Thamnotettix tenuis (Germ.).
F. -- Bm. III. (*Athysanus striatulus* (Fall.)). — B. Jass. R. M.

Thamnotettix coroniceps (Kb.).
M. G. II.

Thamnotettix croceus (H.-S.).
F. (*Thamnotettix crocens* (H.-S.)). — Bm. I. — B. Meijend.

Thamnotettix attenuatus (Germ.).
Bm. III. (*Thamnotettix tenuis* (Germ.)). — M. G. II.

Thamnotettix abietinus (Fall.).
M. G. I.

Thamnotettix subfusculus (Fall.).
S. v. V. — F. (*Athysanus*). — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Thamnotettix erythrostictus (Leth.).
F. (*Athysanus*). — Bm. III. — B. Meijend.

Thamnotettix prasinus (Fall.).
F. (*Athysanus*).

Thamnotettix simplex (H.-S.).
? S. v. V. — F. (*Athysanus*). — B. Jass. R. M.

Thamnotettix dilutior (Kb.).
M. G. I. — B. Meijend.

Thamnotettix cruentatus (Pz.).
M. G. III. — B. Jass. R. M.
Thamnotettix quadrinotatus (F.).
? Anslijn, II. (*Tettigonia*). — F.
Thamnotettix frontalis (H.-S.).
? S. v. V. — M. G. II. — B. Jass. R. M.
Thamnotettix vitripennis (Flor).
Faun. nov. spec.
Thamnotettix sulphurellus (Zett.).
F. — Bm. I. — Tersch. — B. Meijend.
Euscelis argentatus (F.).
? Anslijn, II. (*Tettigonia argentata* Coqueb.). — S. v. V. — F. (*Athysanus*). — B. Meijend. (*Athysanus*). — B. Jass. R. M.
Euscelis striatulus (Fall.).
M. G. I. (*Athysanus ocellaris* Leth.). — M. G. II. (*Athysanus striatulellus* Edw.).
Euscelis striola (Fall.).
F. (*Athysanus*). — Tersch. (*Athysanus*).
Euscelis lineolatus Brullé.
F. (*Athysanus obscurellus* Kb.). — B. Meijend. (*Athysanus obscurellus* Kb.). — B. Jass. R. M.
De var. *maculosus* Rey verschilt niet van het typische ♂.
Euscelis distinguendus (Kb.).
Bm. IV. (*Athysanus*).
Euscelis plebejus (Fall.).
S. v. V. — F. (*Athysanus*). — Bm. IV. (*Athysanus*). — B. Jass. R. M.
Var. *tesselatus* Rey.
paradoxus Rey.
De var. *fusciventris* Rey heeft geen bestaansrecht, bij alle goed uitgekleurde exemplaren is de buik bruin gekleurd. Wellicht geldt hetzelfde van de var. *tesselatus* Rey.
Euscelis grisescens (Zett.).
Faun. nov. spec.
Euscelis aemulans (Kb.).
F. (*Athysanus*).
Het komt mij voor dat deze soort de forma brachyptera van *E. sordidus* (Zett.) is.

Euscelis sahlbergi (REUT.).
F. (*Athysanus*). — Bm. III. (*Athysanus obtusus* KB.). — Bm. IV. (*Athysanus obtusus* KB.).
Van deze soort ving ik een macropteer ♀ (Amersfoort, Sept.), dat in hoofdzaak met de brachyptere vorm overeenkomt, doch de voorvleugels zijn iets langer dan het achterlijf, de achtervleugels eveneens, doch iets korter dan de voorvleugels en de schedel is naar verhouding iets smaller en duidelijker hoekig. Het exemplaar is tamelijk sterk, doch niet zeer donker grijsbruin gevlekt.
Euscelis sordidus (ZETT.).
M. G. I. (*Athysanus*). — M. G. II. (*Athysanus*). — B. Jass. RM.
? *Euscelis onustus* (FERR.).
F. (*Athysanus*).
Euscelis variegatus (KB.).
F. (*Athysanus*). — Oud. Nederl. Ins. (*Athysanus*).
De var. *doderi* FERR. lijkt mij niet tot deze soort te behooren en is wellicht beschreven op een door een Pipunculidae geinfecteerd exemplaar.
De var. *duplex* REY verschilt niet van de typische vorm.
Euscelis obsoletus (KB.).
F. (*Athysanus*). — LICENT, Thèses. (*Athysanus*). — B. Meijend. (*Athysanus*).
Var. *convexus* KB.
Euscelis brevipennis (KB.).
Bm. III. (*Athysanus*).
Goniagnathus brevis (H.-S.).
B. Jass. R. M.
Allygus commutatus SCOTT.
F. (*Jassus*).
Allygus mixtus (F.).
F. (*Jassus*). — Bm. III. — Bm. IV. — B. Meijend. (*Jassus*). — B. Jass. R. M.
Var. *margaritinus* FERR.
corisipennis FERR.
Allygus modestus SCOTT.
F. (*Jassus*). — Bm. IV. (*Allygus modestus* FIEB.). — LICENT, Thèses.

Paralimnus phragmitis (BOH.).
Faun. nov. spec.

? *Paralimnus formosus* (BOH.).
F. (*Deltocephalus*).

Deltocephalus punctum FLOR.
M. G. II. — B. Meijend.

Deltocephalus socialis FLOR.
M. G. I.

Deltocephalus ocellaris (FALL.).
S. v. V. — F. — Bm. III. — B. Jass. R. M.

Deltocephalus multinotatus BOH.
Faun. nov. spec.

Deltocephalus distinguendus FLOR.
F. — B. Meijend.
Var. *confinis* REY. (= *longiceps* REY).

Deltocephalus picturatus FIEB.
Faun. nov. spec.

Deltocephalus flori FIEB.
Tersch. — M. G. II.

Deltocephalus falléni FIEB.
F. — Bm. III. (*Deltocephalus flebilis* FIEB.).
De inlandsche ♀♀ dezer soort stemmen volkomen overeen met de beschrijving die FIEBER van zijn *Deltocephalus falléni* geeft, de ♂♂ daarentegen gelijken, wat betreft den bouw der genitalen, meer op zijn *Deltocephalus distinguendus* FLOR, waartoe het ♀ stellig niet behoort. Toch ben ik er zeker van dat de beide sexen van de exemplaren die ik hiertoe reken tot één en dezelfde soort behooren.

Deltocephalus biermani m.
Bm. III. (*Deltocephalus languidus* FLOR). — B. Nieuwe Cicade.

Deltocephalus pulicaris (FALL.).
S. v. V. — F. — Bm. II. — Tersch. — B. Meijend. (*Deltocephalus pulicarius* FALL.). — B. Jass. R. M.
Var. *convexus* REY.

Deltocephalus striatus (L.).
S. v. V. — F. — Bm III. — Tersch. (*Deltocephalus sabulicola* (CURT.)). — M. G. II. (*Deltocephalus cephalotes* (H.-S.)). — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Var. *lividellus* ZETT.
breviceps KB.
sulphurellus KB.
notatus MEL.
cephalotes H.-S.
halophilus EDW.
sabulicola CURT.
normani SCOTT.

Van deze soort (var. *sabulicola* CURT.) vond ik een ♂ met abnormaal ontwikkelde genitalen; het laatste tergiet is n.l. boven den anus bijna niet ingebogen en daardoor van boven meer dan half zoo lang als het voorafgaande, terwijl het bij normale exemplaren gewoonlijk in het midden in het geheel niet zichtbaar is. De zijstukken zijn zeer kort en stomp, met ongeveer rechthoekig uiteinde. Merkwaardig is, dat de afbeelding van de genitalen van *Deltocephalus sabulicola* CURT. bij FIEBER ongeveer met dit exemplaar overeenkomt, hoewel lang niet bij alle exemplaren dezer varieteit de genitalen aldus ontwikkeld zijn; wellicht heeft hij toevallig een dergelijk exemplaar geteekend. Ik ben ervan overtuigd dat deze vorm als een monstruositeit is te beschouwen.

Opmerkelijk is tevens dat het onderscheid tusschen dit exemplaar en de normale vorm geheel analoog is met het verschil tusschen *Grypotes fallax* (KB.) en *G. puncticollis* (H.-S.), het lijkt mij niet onwaarschijnlijk dat we daar met een dergelijk verschijnsel te doen hebben.

Bij een ander exemplaar met abnormale genitalen ontbreekt de genitaalklep, de genitaalplaten zijn eenigszins asymmetrisch, zij raken elkaar alleen met de basale helft, de toppen zijn eenigszins tangvormig naar elkaar toe gebogen.

? *Deltocephalus assimilis* (FALL.).
Bm. III. — M. G. I.

Deltocephalus collinus BOH.
F. (*Deltocephalus collinus* DAHLB.).

Deltocephalus striifrons KB.
F. — B. Meijend.

Deltocephalus minki Fieb.
F. — Bm. III. (*Deltocephalus mintzi* Fieb.). — Bm. IV.
Deltocephalus maculiceps Boh.
B. Jass. R. M.
Doratura stylata (Boh.).
F. — Bm. II. — Bm. IV. — Tersch. — M. G. III. — B. Meijend.
Van de macroptere vorm zag ik uitsluitend ♀♀.
Doratura homophyla (Flor).
Bm. I.
Graphocraerus ventralis (Fall.).
S. v. V. — F. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
? *Platymetopius undatus* (De G.).
F.

Aphrodini.

Eupelix producta Germ.
S. v. V. — F. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Eupelix cuspidata (F.).
S. v. V. — F. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Var. *zelleri* Kb.
Aphrodes bicinctus (Schrk.).
Anslijn, II. (*Tettigonia striata* Coqueb.; *Tettigonia costata* Pz.). — S. v. V. — F. (*Acocephalus striatus* (F.)). — Oud. Nederl. Ins. (*Acocephalus striatus* (F.)). — Bm. I. (*Acocephalus striatus* (F.)). — Bm. IV. (*Acocephalus striatus* (F.)). — Licent, Thèses. (*Acocephalus striatus*). — Tersch. (*Acocephalus striatus* (F.)). — B. Meijend. (*Acocephalus striatus* (F.)). — B. Jass. R. M.
Var. *rusticus* F.
transversus F. (= *signifrons* Rey?).
striatus F.
costatus Pz.
pulverulentus Curt.
cardui Curt.
sparsus Curt.
rugosus Curt.
c Stål.
d Stål.

Het komt mij voor dat de var. *obtusifrons* KB. hetzelfde is als de var. *nigropunctatus* ZETT. van *Aphrodes albifrons* (L.). Tot welke soort deze vorm echter behoort is mij niet geheel duidelijk, misschien is het het ♀ van *Aphrodes histrionicus* (F.).

Aphrodes bifasciatus (L.).

S. v. V. — F. (*Acocephalus*). — B. Meijend. (*Acocephalus*). — B. Jass. R. M.

? *Aphrodes tricinctus* CURT.

F. (*Acocephalus*).

Aphrodes trifasciatus (GEOFFR.).

Anslijn, I. (*Tettigonia trifasciata* LATR.). — F. (*Acocephalus*). — Bm. III. (*Acocephalus trincitus* CURT.). — Bm. IV. (*Acocephalus tricinctus* CURT.).

De var. *laevus* REY behoort waarschijnlijk niet tot deze soort.

Aphrodes albifrons (L.).

F. (*Acocephalus*). — Tersch. (*Acocephalus*). — B. Meijend. (*Acocephalus*). — B. Jass. R. M.

Var. *subrusticus* FALL.
bifasciatus FIEB.
conspersus SIGN. (= *argus* REY).
arcuatus KB.
concinna CURT.
livens ZETT.
O SIGN.
P SIGN.

Aphrodes fuscofasciatus (GOEZE).

F. (*Acocephalus serratulae* (F.)). — B. Jass. R. M.

Aphrodes histrionicus (F.).

F. (*Acocephalus*). — Bm. I. (*Acocephalus*). — B. Jass. R. M.

Aphrodes flavostriatus (DON.).

F. (*Acocephalus rivularis* (GERM.)). — Bm. I. (*Acocephalus rivularis* (GERM.)). — B. Meijend. (*Acocephalus rivularis* (GERM.)). — B. Jass. R. M.

Strongylocephalus agrestis (FALL.).

M. G. II. — B. Jass. R. M.

Strongylocephalus megerlei SCOTT.

F. — Tersch.

Rhytistylus proceps (Kb.).
F. (*Athysanus canescens* D. & S.).
Paramesus nervosus (Fall.).
F.
Errhomenellus brachypterus (Fieb.).
Versl. 41e Winterverg. (*Errhomenus*). — M. G. I. (*Errhomenus*).

LEDRINAE.

Ledrini.

Ledra aurita L.
B. & O. (*Cicada*). -- S. v. V. — F. — Oud. Nederl. Ins. — Bm. III. — B. Meijend. -- B. Jass. R. M.

GYPONINAE.

Gyponini.

Penthimia nigra (Goeze).
F. (*Penthimia atra* (F.)). — M. G. II.
Var. *maculata* Fieb,
haemorrhoa Schrk.
(De typische vorm is niet uit Nederland bekend).

Tettigoniellini.

Tettigoniella viridis (L.).
Anslijn, I. (*Tettigonia*). — S. v. V. — F. (*Tettigonia*) .— Texel. Oud. Nederl. Ins. (*Tettigonia*). — Bm. III. (*Tettigonia*). — Bm. IV. (*Tettigonia*). — Licent, Thèses. (*Tettigonia*), — B. Meijend. (*Tettigonia*).
Var. *arundinis* Germ.
concolor Haupt.
Euacanthus interruptus (L.).
S. v. V. — Bm. II. — Maasonderz. (*Euaccanthes*). — B. Jass. R. M.
Euacanthus acuminatus (F.).
S. v. V. — F. — Bm. IV. — B. Jass. R. M.

TYPHLOCYBINAE.

Alebra albostriella (Fall.).
S. v. V. — F. — Bm. I. — Bm. III. -- Bm. IV. — B. Jass. R. M.

Var. *fulveola* H.-S.
discicollis H.-S. (= *wahlbergi* BOH.; heet in de naamlijst van Mr. FOKKER abusievelijk: *sahlbergi* BOH.).
insignita Mc ATEE.
Erythria aureola (FALL.).
S. v. V. — LICENT, Thèses. — M. G. II. — B. Jass. R. M.
Dicraneura agnata (LETH.).
F. — B. Meijend. (*Dicraneura flavipennis* (ZETT.)).
Dicraneura flavipennis (ZETT.).
F. — Tersch.
Dicraneura mollicula (BOH.).
M. G. II.
Dicraneura citrinella (ZETT.).
S. v. V. — Bm. IV. — M. G. I. — B. Jass. R. M.
Dicraneura fieberi (LÖW).
B. Jass. R. M.
Chlorita flavescens (F.).
S. v. V. — F. — Bm. III. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Var. *subvaria* REY.
? *Chlorita solani* (CURT.).
F. (*Chlorita solani* KOLL.).
Empoasca smaragdula (FALL.).
S. v. V. — F. (*Kybos*). — Bm. II. (*Kybos*). — LICENT, Thèses. (*Kybos*). — Tersch. (*Kybos*). — Maasonderz. (*Kybos*). — B. Meijend. (*Kybos*). — B. Jass. R. M.
Eupteryx vittata (L.).
S. v. V. — F. — Texel. — Bm. II. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Eupteryx notata CURT.
S. v. V. — Bm. V. (*Eupteryx wallengreni* (STÅL)). — B. Meijend. (*Eupteryx wallengreni* (STÅL)). — B. Jass. R. M.
? *Eupteryx adspersa* (H.-S.).
S. v. V. — B. Jass. R. M.
Eupteryx germari (ZETT.).
S. v. V. — Bm. IV. — M. G. I. — B. Jass. R. M.
Eupteryx filicum (NEWM.).
F.
Eupteryx loewi THEN.
Bm. IV.

Eupteryx concinna (GERM.).
F.
Eupteryx pulchella (FALL.).
S. v. V. — F. — Bm. II. — B. Jass. R. M.
Var. *ornatipennis* CURT.
Eupteryx loewi THEN, *concinna* (GERM.) en *pulchella* (FALL.) lijken mij varieteiten te zijn van dezelfde soort. De beide laatsten komen bijna altijd tesamen voor, van de beide eersten ving ik een paartje in copula. Bovendien vertoonen zij geen enkel appreciabel structuurverschil.
Eupteryx stellulata (BURM.).
S. v. V. — Bm. V. (*Eupteryx stellatulae* BURM.). — M. G. I. — B. Jass. R. M.
Eupteryx pictilis (STÅL).
M. G. II. (*Eupteryx* spec). — M. G. Aanv. Diagn. — Prof. J. VAN BAREN, De Bodem van Nederland. — M. G. III.
? *Eupteryx tenella* (FALL.).
S. v. V. — B. Jass. R. M.
Eupteryx atropunctata (GOEZE).
S. v. V. — F. (*Eupteryx carpini* FOURCR.). — B. Jass. R. M. Deze soort lijkt mij niet specifiek van de volgende te verschillen.
Eupteryx aurata (L.).
S. v. V. — F. — Oud. Nederl. Ins. — Bm. I. — Bm. II. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Eupteryx urticae (F.).
S. v. V. — F. — Bm. I. — M. G. II. (*Eupteryx immaculatifrons* (KB.)). — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Var. *leucocnema* OSH.
octonotata HARDY.
immaculatifrons KB.
Eupteryx stachydearum (HARDY).
? S. v. V. — F. (*Eupteryx curtisii* (FLOR)). — Bm. III. (*Eupteryx curtisi* (FLOR)). — B. Meijend. (*Eupteryx curtisi* (FLOR)). — B. Jass. R. M.
Eupteryx melissae CURT.
S. v. V. — F. — B. Jass. R. M.
? *Eupteryx abrotani* DOUGL.
F. — Tersch.

Van de determinatie der Terschellingsche exemplaren ben ik niet volkomen zeker, zij zijn allen zeer immatuur.

Typhlocyba sexpunctata (FALL.).

S. v. V. — F. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Var. *agathina* V. VOLL.

Typhlocyba nitidula (F.).

M. G. II.

Typhlocyba cruenta H.-S.

? F. (*Typhlocyba lethierryi* EDW.). — Bm. V. — M. G. I. — B. Jass. R. M.

? Var. *lethierry* EDW. (Behoort volgens HAUPT tot deze soort).

Typhlocyba rosae (L.).

B. & O. (*Cicada*). — S. v. V. — F. — Bm. III. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Var. *lactifera* REY.

Deze soort is in den laatsten tijd, voornamelijk door EDWARDS en TULLGREN in een groot aantal soorten gesplitst, die uitsluitend van elkaar verschillen in den bouw van de aanhangselen aan den penis. Hoewel het mij niet uitgesloten lijkt dat een aantal dezer vormen werkelijk specifiek van elkaar verschillen, moeten we m. i. toch rekening houden met de mogelijkheid dat er binnen de perken eener soort een zekere variabiliteit kan bestaan, ook ten aanzien van den bouw der genitalen. Zelfs is het niet onmogelijk dat er erfelijke verschillen optreden, die dus tot op zekere hoogte constant zijn, zonder dat dit reden behoeft te zijn dergelijke vormen als soorten te beschouwen. Slechts wanneer de verschillen zoo groot zouden worden dat kruising met andere vormen reeds hierdoor uitgesloten werd, zouden wij hiertoe mogen besluiten; daar echter de ♀♀ geen enkel verschil in den bouw der genitalen vertoonen, is dit op grond van morphologisch onderzoek alleen niet uit te maken.

Deze vraag lijkt mij alleen op te lossen aan de hand van een groot aantal kweekproeven. Beproefd zou moeten worden of een bepaalde vorm is over te brengen op een andere plant, waarop tevens een andere vorm leeft; slechts als dit niet gelukt, of wel als de genitalen tengevolge van deze overplaatsing niet veranderen en er tevens

geen kruisingen gaan optreden, kan men de vormen als specifiek verschillend beschouwen.

Bovendien is het denkbaar, dat er verschillen optreden door het ouder worden van het individu, voorts tengevolge van de copulatie, door de aanwezigheid van parasieten of door het indrogen van min of meer immature exemplaren na het prepareeren.

Ook is het niet onmogelijk dat een soort op een andere voedselplant andere penisaanhangselen verkrijgt, of dat er verschillen optreden door wijziging van klimatologische factoren (eventueel seizoensdimorphisme), terwijl zich tenslotte nog monstruositeiten kunnen voordoen.

*) *Typhlocyba candidula* KB.?
M. G. II.

? *Typhlocyba douglasi* EDW.
F.

Typhlocyba geometrica (SCHRK.).
F.

*) *Typhlocyba crataegi* DOUGL.?
M. G. II.

Typhlocyba ulmi (L.).
S. v. V. — F. (Ook als *Chlorita apicalis* (FLOR)). — Bm. II. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Var. *apicalis* FLOR. (Behoort volgens HAUPT tot deze soort).

Typhlocyba quercus (F.).
S. v. V. — F. — B. Jass. R. M.

Typhlocyba tenerrima H.-S.
F. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Erythroneura alneti (DAHLB.).
F. (*Zygina*). — Bm. III. (*Typhlocyba*). — Bm. IV. (*Zygina*). — B. Meijend. (*Zygina*).
Var. *coryli* TOLL.

Erythroneura hyperici (H.-S.).
M. G. I. (*Zygina*). — B. Meijend. (*Zygina*).

---

*) ♂♂ dezer soorten, waarvan de penis overeenkomt met de door EDWARDS gegeven beschrijvingen, zag ik uit Nederland nog niet; de exemplaren waarop de publicatie voor onze fauna berustte, zijn echter ten deele ♀♀, waarvan de determinatie dus minder voor tegenspraak vatbaar is, waarom ik de soorten voorloopig voor onze fauna meen te moeten handhaven.

Erythroneura scutellaris (H.-S.).
S. v. V. — Bm. III. (*Typhlocyba*). — M. G. I. (*Typhlocyba*). — B. Jass. R. M.

Erythroneura parvula (BOH.).
B. Meijend. (*Zygina*). — B. Nieuwe Hemipt. (*Zygina*).

Erythroneura rosea (FLOR).
F. (*Zygina*). — Bm. III. (*Typhlocyba*).

Erythroneura flammigera (GEOFFR.).
S. v. V, — F. (*Zygina biandula* (ROSSI)). — Bm. I. (*Zygina blandula* (ROSSI)). — Bm. III. (*Typhlocyba blandula* (ROSSI)). — B. Meijend. (*Zygina blandula* (ROSSI)). — B. Jass. R. M.
Var. *suavis* REY.

Erythroneura tiliae (GEOFFR.).
F. (*Zygina*).

Erythroneura angusta (LETH.).
F. (*Zygina*).

BYTHOSCOPINAE.

Bythoscopini.

*) *Idiocerus scurra* (GERM.)
? S. v. V. — M. G. I. — M. G. II. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Idiocerus adustus (H.-S.).
F. — Bm. II.

Idiocerus herrichi KB.
F. Add. — B. Jass. R. M.

Idiocerus lituratus (FALL.).
F. — Bm. III. (*Idiocerus herrichi* KB.). — Tersch. — B. Meijend.
Var. *rubifrons* REY.

Idiocerus elegans FLOR.
Bm. II.

Idiocerus taeniops FIEB.?
Faun. nov. sp.
Het eenige inlandsche exemplaar is een eenigszins immatuur ♀. Het vertoont twee groote, ronde, zwarte vlekken

*) *Idiocerus infumatus* (FIEB.), in de catalogus van FOKKER vermeld, is niet onder dien naam beschreven, zoodat ik niet kon nagaan wat hiermee is bedoeld.

op den schedel en twee driehoekige, zwarte vlekken in de basale hoeken van het schildje, overigens is het dier vrijwel ongevlekt. Van een exemplaar dezer soort uit Dalmatië verschilt het echter eenigszins; het Nederlandsche exemplaar is iets grooter, bijna 5 mm lang en het voorhoofd is vrijwel ongevlekt, wat wellicht een gevolg is van het nog niet geheel uitgekleurd zijn van dit exemplaar. Toch lijken de verschilpunten mij niet voldoende om het exemplaar voor een nieuwe soort te houden, hoewel het voorkomen der mediterrane vorm bij ons wel eigenaardig is.

? *Idiocerus cognatus* FIEB.
F.

Idiocerus vitreus (F.).
F.

Idiocerus confusus FLOR.
S. v. V. — F. — Bm. III. — Bm. IV. — LICENT, Thèses. — B. Jass. R. M.

Idiocerus albicans KB.
Bm. IV.

Idiocerus populi (L.).
S. v. V. — F. — Bm. II. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Idiocerus fulgidus (F.).
S. v. V. — F.

Oncopsis lanio (L.).
S. v. V. — (*Macropsis*). — Oud. Nederl. Ins. (*Macropsis*). — Bm. I. (*Macropsis*). — Bm. IV. (*Macropsis*). — B. Meijend. (*Macropsis*). — B. Jass. R. M.
Var. *brunnea* F.

Bythoscopus alni (SCHRK.).
F. — Recl. Tersch.

Bythoscopus flavicollis (L.).
B. & O. (*Cicada*). — S. v. V. — F. — Bm. IV. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.
Var. *obscurus* ZETT.
triangularis F. (= *ochraceus* REY).
rosae F.
pallens ZETT.
transitus REY.

Bythoscopus rufusculus FIEB.
F. Add. — Bm. IV. — B. Meijend.
Macropsis tiliae (GERM.).
F. (*Pediopsis*).
Macropsis cerea (GERM.).
F. (*Pediopsis*).
Macropsis glandacea (FIEB.).
Versl. 81e Zomerverg. (*Pediopsis*).
Macropsis virescens (F.).
F. (*Pediopsis*; *Pediopsis nassata* (GERM.)). — Bm. IV. (*Pediopsis nassata* (GERM.)). — Maasonderz. (*Pediopsis*; *Pediopsis megerlei* FIEB.). — M. G. Cicaden. (*Pediopsis megerlei* FIEB.). — M. G. II. (*Pediopsis megerlei* FIEB.). — M. G. III. (*Pediopsis nassata* (GERM.) var. *marginata* H.-S.).
Var. *graminea* F. (= *unipunctum* REY).
nassata GERM.
marginata H.-S.
Macropsis impura (BOH.).
F. (*Pediopsis*). — Tersch. (*Pediopsis*). M. G. III. *Pediopsis sahlbergi* FLOR). — B. Meijend. (*Pediopsis*).
Macropsis distincta (SCOTT)?
M. G. III. (*Pediopsis*).
De determinatie van deze soort lijkt mij niet volkomen zeker. Het eenige inlandsche exemplaar (een ♀) is grooter dan de soort volgens de beschrijving moet zijn, ongeveer 5 mm., tevens is de kleur tamelijk helder bruin, waardoor het dier meer op *Macropsis cerea* (GERM.) lijkt dan op *Macropsis impura* (BOH.), zooals de meeste auteurs opgeven. Een ander exemplaar dezer soort zag ik niet, zoodat ik niet kon nagaan of er nog verdere verschillen optreden.
Macropsis fuscinervis (BOH.)
Faun. nov. spec.
Macropsis scutellata (BOH.).
F. (*Pediopsis*). — M. G. III. (*Pediopsis megerlei* FIEB.; *Pediopsis tibialis* SCOTT.; *Pediopsis mulsanti* FIEB.). — B. Meijend. (*Pediopsis nassata* (GERM.)). — Versl. 81e Zomerverg. (*Pediopsis megerlei* FIEB.).
Var. *tibialis* SCOTT.

Een ♂, dat bezet is met een Dryinen-larve, komt in teekening geheel overeen met de beschrijving van *Macropsis latestriata* (STROBL) ♀; deze soort zou, volgens HORVÁTH, een varieteit van *Macropsis virescens* (F.) zijn.

? *Macropsis nana* (H.-S.).
Mauriss. Ins. Limb.

Agallia punticeps (GERM.).
F. — Bm. II. — B. Meijend.

? *Agallia brachyptera* (BOH.).
M. G. II.

Agallia venosa (FALL.).
F. — Bm. II. — B. Meijend.

ULOPINAE.

Ulopa reticulata (F.).
S. v. V. — F. — Texel. — Oud. Nederl. Ins. — Bm. I. — LICENT, Thèses. — B. Jass. R. M.

Megophthalmus scanicus (FALL.).
S. v. V. — F. — Texel. — Oud. Nederl. Ins. — LICENT, Thèses. — B. Meijend. — B. Jass. R. M.

Var. *vilis* v. VOLL. (= *innotatus* REY).